

8.10.2019

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-
keskus
PL 36
00521 Helsinki

**Keski-Uudenmaan maakuntamuseon lausunto ympäristövaikutus-
ten arviointiohjelmasta koskien Louhintahiekka Oy:n hanketta Nur-
mijärvellä**

HEL 2019-009991 T 11 01 05

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue on pyytänyt Keski-Uudenmaan maakuntamuseolta lausuntoa Louhintahiekka Oy:n Nurmijärvellä sijaitsevan Nukarin kiviainesten ottoaluetta ja pilaantumattomien maa-ainesten loppusijoitusta koskevan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Maakuntamuseo lausuu asiasta kulttuuriympäristöjen vaalimisen näkökulmasta.

Hankealue sijoittuu Nurmijärven kunnan koillisosaan kantatie 45:n varrelle, Raalan kylään Hämeentien ja Hynnänselkätien väliselle alueelle. Hankkeen tarkoituksena on perustaa kiviaineksen ottoalue, jota käytetään myös pilaantumattomien maa-ainesten loppusijoitukseen. Hankkeeseen sovelletaan YVA-menettelyä. YVA-menettelyssä tarkasteltavia hankevaihtoehtoja on kolme: vaihtoehto 0 (VE0), vaihtoehto 1 (VE1) ja vaihtoehto 2 (VE2). Mahdollisten lisätoimintojen mukaisesti vaihtoehdot VE1 ja VE2 on jaettu alavaihtoehtoihin. Hankealueelle tulee kaksi erillistä kaivualuetta, Linnamäki ja Lumikallio, joiden välille rakennetaan varastokentät ja tukitoimintoja.

Hankealue ei sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle. Lumikallion suunniteltu kaivualue rajautuu lännessä peltoon ja muualla metsään. Linnamäkeä ympäröivät pellot pohjoisessa ja idässä, kaakossa alue rajautuu metsään. Linnamäen pohjoispuolella on maanviljelyskäytössä oleva laakso, joka ulottuu Hämeentielle saakka ja josta avautuu osittain suoria näkymiä hankealueelle. Hankealueesta noin 1,5 km luoteeseen sijaitsee Raalan kartano, joka lähiympäristöineen kuuluu maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen luetteloon (Uudenmaan liitto 2012). Kartano on arvotettu kohteena

8.10.2019

myös Nurmijärven kunnan rakennusperintöselvityksessä (2010). YVA arviointiohjelman mukaan Raalan kartanon ja hankealueen välissä on noin sadan metrin korkeuteen kohoava Kellarinmäki, joten kulttuuriympäristöalueelta ei avaudu suoraa näkymää hankealueelle.

Hankkeen vaikutukset maisemaan arvioidaan olemassa olevan tiedon ja maastotarkastelun perusteella asiantuntija-arviona. Hankkeen maisemavaikutusten arvioinnissa tarkastellaan hankealueen näkyvyyttä ja suunnitellusta toiminnasta aiheutuvaa maisemakuvan muutosta. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota maisemamuutoksen voimakkuuteen ja merkitykseen etenkin asumisen, liikkumisen ja alueen virkistyskäytön näkökulmasta. Arvioinnin tulosta havainnollistetaan YVA selostukseen liitettävien valokuvien avulla.

Keski-Uudenmaan maakuntamuseolla ei ole huomautettavaa ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta lausunnonantaja on Museovirasto.

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Kulttuuriympäristötiimi, kulttuuriympäristöpäällikkö

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

08.10.2019

MV/182/05.02.01/2019 1 (2)

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PI 36
00521 HELSINKI

Viite UDELY/4370/2019; Lausuntopyyntö 23.9.2019

Asia **NURMIJÄRVI, Louhintahiekka Oy:n Nukarin kiviainesten ottoaluetta ja pilaantumattomien maa-ainesten loppusijoitusta koskevan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma**

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat - vastuualue on pyytänyt Museovirastolta lausuntoa otsikon asiasta. Museovirasto on tutustunut asiaan arkeologisen kulttuuriperinnön osalta ja lausuu siitä seuraavan.

Suunnitellussa hankkeessa Nurmijärven koillisosaan kantatie 45:n varrelle perustetaan kiviaineksen ottoalue, jota käytetään myös pilaantumattomien maa-ainesten loppusijoitukseen. Hankealue on tällä hetkellä peltoa ja metsää, eikä alueella ole tehty aikaisemmin kiviaineksen ottoa. Hankealueelle tulee kaksi erillistä kaivualuetta, Linnamäki ja Lumikallio, joiden välille tulee varastokentät ja tukitoimintoja.

Hankkeen tarkoitus on tuottaa Louhintahiekka Oy:n rakennustoimintaan tarvittava kiviaines sekä osoittaa paikka rakennustoiminnassa syntyvien pilaantumattomien ylijäämämaiden loppusijoitukselle. Lisäksi hankkeen tarkoituksena on mahdollistaa rakennustoiminnassa syntyvien jätteiden ja materiaalien, kuten purkubetonin ja kantojen, käsittely uudelleenkäyttöä varten. Tavoitteena on vähentää rakennustoiminnassa syntyvän jätteen määrää.

Nurmijärven kunnan alueella on tehty arkeologisen kulttuuriperinnön inventoinnit vuonna 2006 (esihistoriallisen ajan muinaisjäänneksien/Johanna Seppä) ja vuonna 2008 (historiallisen ajan muinaisjäänneksien/Tapani Rostedt). Näiden selvityksien voidaan katsoa olevan riittävän ajantasaiset eikä uusia arkeologisia selvityksiä edellytetä.

Em. inventointeihin perustuen, hankealueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/63) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäänneksiä tai muuta arkeologista kulttuuriperintöä. Näin ollen Museovirastolla ei ole hankkeeseen huomautettavaa eikä tarpeen ottaa kantaa YVA-menettelyssä tarkasteltaviin hankevaihtoehtoihin.

Rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta lausunnonantajana on Museoviraston ja Keski-Uudenmaan maakuntamuseon välisen yhteistyösopimuksen perusteella Keski-Uudenmaan maakuntamuseo.

Yhteyshenkilönne Museovirastossa on intendentti Sari Mäntylä-Asplund, puh. 0295 33 6290, sari.mantyla-asplund@museovirasto.fi.

Yli-intendentti

Helena Taskinen

Intendentti

Sari Mäntylä-Asplund

Tiedoksi Keski-Uudenmaan maakuntamuseo

Uronen Elina (ELY)

Lähettäjä: Seppinen Soili <soili.seppinen@traficom.fi>
Lähetetty: perjantai 18. lokakuuta 2019 10.25
Vastaanottaja: ELY Kirjaamo Uusimaa
Aihe: Liikenne- ja viestintäviraston lausunto (ei lausuttavaa) / UUDELY/4370/2019

Luokat: Elina

Asia:

Lausuntopyyntö Louhintahiekka Oy:n Nurmijärvellä sijaitsevan Nukarin kiviainesten ottoaluetta ja pilaantumattomien maa-ainesten loppusijoitusta koskevan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Dnro: UUDELY/4370/2019

Hei

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom kiittää Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualuetta mahdollisuudesta antaa lausunto asiasta dnro UUDELY/4370/2019.

Todetaan, että Traficomilla ei ole tästä asiasta lausuttavaa.

Ystävällisin terveisin,

Soili Seppinen
Erityisasiantuntija
Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom)
Säädösasiat -yksikkö
soili.seppinen@traficom.fi
P. 029 534 5382
PL 320, 00059 TRAFICOM
www.traficom.fi

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
UUDELY/4370/2019

Lausunto koskien Louhintahiekka Oy:n Nurmijärvellä sijaitsevan Nukarin kiviainesten ottoaluetta ja pilaantumattomien maa-ainesten loppusijoitusta koskevan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt lausuntoa Louhintahiekka Oy:n Nukarin kiviainesten ottoaluetta ja pilaantumattomien maa-ainesten loppusijoittamista koskevan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Hankealue sijaitsee Nurmijärven koillisosassa kantatie 45:n varrella, Raalan kylän alueella. Hankealueen kokonaispinta-ala on noin 44 hehtaaria. Hankealue on tällä hetkellä peltoa ja metsää, eikä alueella ole tehty aikaisemmin kiviaineksen ottoa.

Hankealueella on kaksi kaivualuetta, Linnamäki ja Lumikallio. Näiden välille tulee varastokentät ja tukitoiminoja. Hankkeen tarkoitus on tuottaa Louhintahiekka Oy:n rakennustoimintaan tarvittava kiviaines sekä osoittaa paikka rakennustoiminnassa syntyvien pilaantumattomien ylijäämämaiden loppusijoitukselle. Lisäksi hankkeen tarkoituksena on mahdollistaa rakennustoiminnassa syntyvien jätteiden ja materiaalien, kuten purkubetonin ja kantojen, käsittely uudelleenkäyttöä varten. Lisäksi hankkeessa tarkastellaan mahdollisen asfaltin ja betonin valmistusta.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa arvioidaan kahta eri vaihtoehtoa (VE1 ja VE2) sekä hankkeen toteuttamatta jättämistä (VE0). Vaihtoehtoista 1 ja 2 on lisäksi alavaihtoehdot. Hankkeen kesto on vaihtoehdosta riippuen 10-15 vuotta (VE1) tai noin 40 vuotta (VE2).

Selostuksessa on todettu asianmukaisesti maakuntakaavoituksen nykytilanne. Hankealueella ei ole voimassa olevaa kuntakaavaa, joten voimassa olevat maakuntakaavat ovat ohjeena laadittaessa yleiskaavaa tai asemakaavaa tai ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueen käytön järjestämiseksi.

Hankealue sijaitsee maakuntakaavojen valkoisella alueella. Helsingin seudun valkoisia alueita koskee Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan suunnittelumääräys. Sen mukaan alue, jolle maakuntakaavakartalla ei ole osoitettu erityistä käyttötarkoitusta, on tarkoitettu ensisijaisesti maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien sivuelinkeinojen käyttöön.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa muutakin vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on selvittävä ja otettava huomioon maiseman ja kulttuuriympäristön ominaispiirteet, sekä maa- ja metsätaloudellisesti, ekologisesti tai virkistyskäytön kannalta merkittävät pelto-, metsä ja muut luontoalueet ja vältettävä niiden tarpeetonta pirstomista. Voimassa olevissa maakuntakaavoissa ei alueelle ole osoitettu merkintää kiviainesten ottoa tai ylijäämämaiden loppusijoitusta koskien.

Uudenmaan liitossa on valmisteilla Helsingin seudun vaihemaakuntakaava. Kaava on ehdotusvaiheessa ja se on tarkoitus hyväksyä keväällä 2020. Helsingin seudun vaihemaakuntakaava ei tuo muutosta hankealueen maankäyttöön, vaan hankealue osoitetaan voimassa olevien maakuntakaavojen tapaan maakuntakaavamerkintöjen ulkopuolisena alueena.

Arviointiohjelmassa on kuvattu arvioitavat ympäristövaikutukset. Ohjelmassa esitettyä arvioinnin laajuutta voidaan pitää lähtökohtaisesti riittävänä arviointiselostuksen laatimiselle. Koska kyseessä on merkittävän kokoluokan hanke, on arvioinnissa kiinnitettävä erityistä huomiota sen seudullisiin vaikutuksiin, erityisesti liikenteeseen kohdistuvien vaikutusten osalta. Lisäksi on tarpeellista arvioida hankkeen vaikutukset Vantaanjoen Natura-alueen perustana oleviin arvoihin. Arvioinnissa on otettava myös huomioon, että Vantaanjoki on pääkaupunkiseudun vedenhankinnan varajärjestelmä, ja osoitettu voimassa olevissa kaavoissa vedenhankinnan kannalta tärkeäksi pintavesialueeksi. YVA-selostusvaiheessa voi olla tarpeellista arvioida myös hankkeen suhdetta kuntakaavoituksen tarpeeseen.

Uudellamaalla on tarve maa-ainesten ottoon ja puhtaiden ylijäämämaiden vastaanottoon sekä kiviaineksen kierrätykseen varatuille alueille erityisesti pääkaupunkiseudulla. Hanke vastaakin tunnistettuun maa-aineksen ottoa, vastaanottoa ja käsittelyä koskevaan seudulliseen tarpeeseen. Arviointiselostuksessa tulisi mahdollisuuksien mukaan arvioida hankkeen suhdetta seudulliseen maa-aineshuoltoon.

Uudenmaan liitolla ei ole muuta lausuttavaa arviointiohjelmasta.

Merja Vikman-Kanerva
Johtaja, aluesuunnittelu

Tanja Lamminmäki
Ympäristöasiantuntija

Jakelu

Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan liitto / kirjaamo

8.10.2019

Soile Knuuti

Uudenmaan ELY-keskus
Kirjaamo
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntopyyntö 23.9.2019 (UUELY/4370/2019)

Lausunto Louhintahiekka Oy:n Nurmijärvellä sijaitsevan Nukarin kiviainesten ottoaluetta ja pilaantumattomien maa-ainesten loppusijoitusta koskevan hankkeen YVA-ohjelmasta

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt lausuntoa Louhintahiekka Oy:n Nurmijärvellä sijaitsevan Nukarin kiviainesten ottoaluetta ja pilaantumattomien maa-ainesten loppusijoitusta koskevan hankkeen YVA-ohjelmasta. Hankealueelta on tarkoitus rakentaa maantieliittymä Hämeentielle (kt 45) ja/tai Hynnänkorventielle (yt 11480).

Liikennevaikutusten arviointi on esitetty toteutettavan riittävällä tasolla. Hankealueen läheisyydessä ei sijaitse rautateitä tai vesiväyliä, joten niiden osalta Väylävirastolla ei ole lausuttavaa.

Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Uudenmaan ELY-keskuksen L-vastuualue.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Asian on esitellyt asiantuntija, ympäristö Soile Knuuti ja ratkaissut yksikönpäällikkö, Ympäristö- ja kiinteistöyksikkö Susanna Koivujärvi.

Jakelu Väyläviraston kirjaamo
Uudenmaan ELY-keskuksen kirjaamo

Tiedoksi	Tuula Säämänen	Väylävirasto
	Marketta Hyvärinen	Väylävirasto
	Laura Kuistio	Väylävirasto
	Arto Kärkkäinen	Uudenmaan ELY-keskus, L-vastuualue

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu

Asian VÄYLÄ/6039/06.00.03/2019 asiakirja

Lista allekirjoittajista

Allekirjoittaja

Todennus

Soile Knuuti

08.10.2019 11:51:32

Proxy

08.10.2019 11:48:55

Susanna Koivujärvi

17.10.2019 13:44:45

Proxy

17.10.2019 13:43:21

Lausunto ELY-keskukselle Louhintahiekka Oy:n YVA-ohjelmasta

683/11.01.00/2019

KH § 220

Uudenmaan ELY-keskus pyytää Nurmijärven kunnan lausuntoa Louhintahiekka Oy:n kiviaineksen louhintaa ja pilaantumattomien maa-ainesten loppusijoitusta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 22.10.2019 mennessä.

Hanke sijoittuu Nurmijärven kunnan koillisosaan kantatie 45:n varrelle, Hämeentien ja Hynnänkorventien väliselle alueelle. Hankkeen tarkoituksena on perustaa kiviaineksen ottoalue, jota käytetään myös pilaantumattomien maa-ainesten loppusijoitukseen. Hankkeeseen sovelletaan YVA-menettelyä, koska suunniteltu otettava kiviaineksen määrä ylittää 200 000 m³ ktr vuodessa ja läjitettävän pilaantumattoman maa-aineksen määrä ylittää 50 000 t vuodessa. Hankealueelle tulee kaksi erillistä kaivualuetta, Linnamäki ja Lumikallio, joiden välille tulee varastokentät ja tukitoimintoja. Hankealueen kokonaispinta-ala on noin 44 ha.

Hankkeen tarkoitus on tuottaa Louhintahiekka Oy:n rakennustoimintaan tarvittava kiviaines sekä osoittaa paikka rakennustoiminnassa syntyvien pilaantumattomien ylijäämämaiden loppusijoitukselle. Lisäksi hankkeen tarkoituksena on mahdollistaa rakennustoiminnassa syntyvien jätteiden ja materiaalien, kuten purkubetonin ja kantojen, käsittely uudelleenkäyttöä varten.

Hankkeen vaihtoehdot

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan seuraavia hankkeen vaihtoehtoja:

VE0: kohteen maankäyttöön ei tule muutoksia.

VE1: maa-ainesta otetaan hieman nykyisen pellon pinnan yläpuolelle eli Linnamäen alueella tasoon +73 m mpy ja Lumikallion alueella tasoon +80 m mpy. Kiviaineksen ottamista tehdään sellaiselle tasolle, jossa hankealueelle tulevat vedet voidaan ohjata painovoimaisesti ojiin.

VE2: maa-ainesten ottaminen ulotetaan ympäröivän maan pinnan alapuolelle Linnamäen alueella tasoon +60 m mpy ja Lumikallion alueella tasoon +50 m mpy. Kallion louhinta ulottuu pohjaveden pinnan alapuolelle. Louhinnan aikana louhosta pidetään kuivana pumpaamalla. Pumpatut vedet ohjataan tarvittaessa laskeutusaltaiden kautta ennen veden laskemista ojiin.

Molemmissa vaihtoehdoissa arvioidaan suunnitellun toiminnan osal-

ta kahta eri alavaihtoehtoa.

Vaihtoehdoissa VE 1.1 ja VE 2.1 suunniteltuja toimintoja ovat: irto-maa-aineksen ja kalliokiviaineksen ottaminen, maa-aineksen murskaus ja seulonta, pilaantumattoman maa-aineksen vastaanotto, käsittely ja sijoitus, kalkilla ja sementillä stabiloitujen savien vastaanotto ja sijoitus, asfaltin, betonin, jätteensekaisen pilaantumattoman maa-aineksen vastaanotto, käsittely ja välivarastointi, kantojen ja energiapuun vastaanotto, käsittely ja välivarastointi.

Vaihtoehdoissa VE 1.2 ja VE 2.2 suunniteltuja toimintoja ovat edellä mainittujen toimintojen lisäksi asfaltin ja betonin valmistus.

Hankkeen lopussa kaivuaalueet on täytetty pilaantumattomalla maa-aineksella nykyiseen korkotasoon asti.

Hankkeen kesto vaihtoehdon VE1 mukaisesti on noin 10 – 15 vuotta ja VE 2 mukaisesti ilmeisesti noin 40 vuotta. Hankkeen eri vaihtoehtojen keston osalta on arviointiohjelmassa ristiriitaista tietoa.

Esitys:

Kunnanhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon ELY-keskukselle Louhintahiekka Oy:n YVA-arviointiohjelmasta:

Hanke on aiheuttanut huolta ja vastustusta alueen asukkaiden taholta. Hankkeen arviointi on tarpeen tehdä erittäin huolellisesti ja avoimesti sekä kiinnittää huomiota muiden vaikutusten ohella erityisesti sosiaalisten vaikutusten arviointiin esimerkiksi liikenneturvallisuuden vaarantumisen, mahdollisen kaivojen pilaantumisen, kiinteistöjen arvon alennusten ja asuinviihtyisyyden heikkenemisen aiheuttamien huolien vaikutuksesta asukkaiden hyvinvointiin.

Hankkeen kuvaus

Hankkeeseen liittyvät toiminnot on syytä kuvata arviointiselostuksessa kattavasti ja selkeästi niin, että osallisten on mahdollista muodostaa käsitys toiminnan mahdollisista vaikutuksista. Esimerkiksi termi ”jätteensekainen pilaantumaton maa-aines” on syytä avata tarkemmin. Myös jätemateriaalien käsittelyä ja asfaltti- ja betoniaseman toimintaa tulee kuvata selostuksessa tarkemmin. Hankevaihtoehtojen kuvauksessa on myös syytä eritellä, miten kauan eri toimintoja harjoitetaan alueella. VE2 kestoksi on arviointiohjelmassa arvioitu n. 40 vuotta. Arviointiohjelmasta ei käy ilmi, onko kaikkien vaihtoehtoon sisältyvien toimintojen ajateltu kestävän koko toiminta-ajan.

On hyvä, että arviointiselostukseen on laadittu havainnollistavat poikkileikkauskuvat louhintasyvyyksistä eri vaihtoehdoissa.

Hankkeen toteuttamisen edellyttämät luvat, suunnitelmat ja päätökset

Linnanoja on mahdollisesti joiltakin osin vesilain suojelema luonnontilainen noro. Mikäli hankealueelta on tarkoitus johtaa vesiä Linnanojaan, voi se aiheuttaa muutoksia noron vesitaseeseen. Noron luonnontilan vaarantaminen on vesilain 2. luvun 11 § :n nojalla kielletty, ja vaarantamiskiellosta poikkeaminen vaatii poikkeamispäätöksen. Etenkin vaihtoehdossa 2, jossa louhoksiin valuu todennäköisesti myös pohjavettä, voi noroon johdettava vesimäärä poiketa merkittävästi noron luontaisesta virtaamasta ja aiheuttaa lisääntyntä eroosiota. Noro voi myös saada vetensä osin pohjavedestä, joten pohjaveden virtauksen muuttuminen hankealueen lähistöllä voi myös vaikuttaa noron vesitaseeseen.

Arviointiselostuksessa tulee esittää kunkin tarvittavan luvan osalta sen lain mukaiset myöntämisedellytykset, jotta osallisten on mahdollista hahmottaa arviointiselostuksesta eri lupien myöntämisen kannalta olennaiset vaikutukset.

Asfalttiaseman osalta tulee esittää sen sijoittamisen edellytykset ja sijoittamismenettely.

Ympäristön nykytilan kuvaus

Arviointiselostuksessa tulee kuvata alueen nykytilanne mukaan lukien alueella tehtyt hakkuut ja teiden rakentaminen alueella sekä esittää ne kartalla.

Kaavoitustilanne

Arvioinnissa tulee huomioida myös vireillä oleva Uusimaa-kaava 2050. Kaava on syksyllä 2019 loka-marraskuussa ehdotuksena nähtävillä, ja se on tavoitteena hyväksyä alkuvuodesta 2020. Uusimaa-kaavassa 2050 myös Palojoen Vantaanjoen ohella osoitettu merkinnällä av/vedenhankinnan kannalta arvokas pintavesialue. Tämä tulee huomioida vaikutusten arvioinnissa.

Maisema ja rakennettu ympäristö

Arviointiselostuksen kartoilla tulee esittää oikea ja ajantasainen tilanne asuin- ja vapaa-ajan rakennusten osalta.

Liikenne

Onnettomuustietoja koskevat tekstit ja kuvatekstit ovat ristiriitaisia.

Arvioitavat ympäristövaikutukset

Liikenne

Liikenteellisten vaikutusten arvioinnissa tulee esittää eri tievaihtoehtojen vaikutukset samalla tarkkuudella. Arviointiselostuksessa tulee

esittää käytettävät kuljetusreitit ja arvioida hankkeen liikenteelliset vaikutukset niihin sekä hankkeen vaikutukset teiden kunnostustarpeisiin. Liikenneturvallisuutta on arvioitava ottaen huomioon esimerkiksi käytettävien kuljetusreittien varrella olevat koulut kuten Karhunkorven koulu. Liikenneturvallisuuden osalta tulee arvioida koulureittien turvallisuuden suhteen muuttuva tilanne ja aiheuttaako se kunnalle uusia velvoitteita koulukuljetuksiin.

MAL 2019 suunnitelma on jo valmis eikä luonnos kuten arviointiohjelman sivulla 27 todetaan.

Melu

Meluvaikutusten arvioinnista on käytävä ilmi hankkeesta ympäristöön aiheutuvat melutasot myös ilman meluntorjuntatoimenpiteitä. Melukarttojen tulee olla selkeitä, ja mallinnetut melutasot lähimmissä häiriintyvissä kohteissa olisi hyvä esittää taulukkomuodossa. Meluvaikutusten arvioinnissa on huomioitava melun mahdollinen impulsimaisuus.

Melun arvioinnissa on otettava huomioon kaikki mahdollisesti käytettävät tieyhteydet tasavertaisesti.

Maaperä, kallioperä ja pohjavesi

Arviointiohjelmassa todetaan, että hankealueella ei ole yhtä yhtenäistä pohjavesimuodostumaa, vaan vettä on varastoituneena kalliomäkien väleissä oleviin maakerroksiin sekä kallion rakoihin ja ruhjevyyhykkeisiin, jotka eivät välttämättä ole yhteydessä toisiinsa. Huomattakoon kuitenkin, että asiaa ei ole selvitetty, joten hyviä virtausyhteyksiä voi olla varsinkin kalliopohjavedessä laajallekin, koska louhinta yleensä avaa rakoja ja laajentaa kalliopohjaveden virtausyhteyksiä.

Arvioinnin yhteydessä on syytä selvittää, purkautuuko Linnanojaan pohjavettä ja voiko louhinnalla olla vaikutuksia Linnanojan vesitaseeseen. Pohjavesiriippuvaisten pintavesi- tai maaekosysteemien esiintyminen alueella tulisi selvittää maastotutkimuksin.

Hankealueen ympäristössä käyttövesi tulee pääosin asukkaiden omista kaivoista. Kunnallinen vesijohtoverkosto ulottuu Hynnänkorventien pohjoispäähän noin 500 m etäisyydelle hankealueesta. Lähimmät pohjaveden käyttäjät sijaitsevat Linnanmäen lounaispuolella noin 100 – 300 metrin päässä ja Lumikallion itäpuolella noin 300 metrin päässä hankealueelta. Hankealueen lähistö ei kuulu Nurmijärven vesihuollon kehittämisalueeseen lähivuosina.

Arviointiohjelmassa on todettu, ettei hankealueella ole käytettävissä valtakunnalliseen korkeusjärjestelmään sidottua tietoa pohjaveden pinnan tasosta. Hankkeesta vastaava on velvollinen itse selvittä-

mään pohjaveden pinnan tason ja pohjaveden virtauskuvan sekä arvioimaan hankkeesta aiheutuvat vaikutukset ympäristön pohjaveeseen ja yksityisiin talousvesikaivoihin.

Vaihtoehdon VE2 mukaan louhinta ulotetaan alimmillaan tasoon + 50 m mpy eli noin 35 - 40 metriä nykyisen maanpinnan alapuolelle. Arviointiohjelmassa on arvioitu, että pohjaveeseen kohdistuvat vaikutukset ulottuvat enintään yhden kilometrin etäisyydelle hankealueen reunasta. Louhinta-alueen kuivana pito pumppaamalla ja pohjaveden pinnan alentaminen saattaa aiheuttaa haitallisia vaikutuksia ympäristön kaivoihin ja jopa estää niiden käytön. Tämän vuoksi alueen pohjavesitilanne ja virtauskuva tulee selvittää tarkoin hankkeen suunnittelu-/arviointiselostusvaiheessa ja arvioida pumppausmäärien vaikutukset ympäristön pohjavesitilanteeseen sekä jälkikäytön vaikutukset varsinkin pohjaveden laatuun.

Nurmijärven kunta katsoo, että kaikki hankealueen kaivot pitää kartoittaa tarkemmin kuin arviointiohjelmassa on esitetty (pohjaveden pinta, kaivon syvyys, veden laatu, veden riittävyys, kaivon käyttö, kunto ym.) arviointiselostuksen laatimista varten ja arvioida kaivo-kohtaisesti, miten alueen pohjaveden pinnan alentaminen louhinnan aikana tulee vaikuttamaan ympäristön kaivoihin ja esittää miten vesihuoltoon varaudutaan. Yksityistalouksien vesihuollon varautumiseen pitää järjestää lopulliset ja pysyvät ratkaisut. Maininta alueen liittämistä kunnan vesihuoltoverkkoon ei riitä, vaan on selvitettävä, onko se mahdollista ja kuinka kaukana on lähin mahdollinen liitoskohta. Lisäksi hankealueelle ja sen ympäristöön tulee asentaa vesinäytteenottoon ja pohjaveden pinnan pitkäaikaiseen tarkkailuun soveltuvia pohjavesiputkia maaperään ja kallioon.

Hankkeen mahdolliset vaikutukset kaivojen veden määrään tai laatuun aiheuttavat merkittävää huolta ja pelkoa alueen asukkaissa.

Päijänne-tunneli sijaitsee lähimmillään 750 metrin etäisyydellä hankealueen reunasta, sen itäpuolella. Myös vaikutukset siihen pitää arvioida.

Pintavedet

Vantaanjoessa elää uhanalainen luonnonvarainen taimenkanta. Linnanoja laskee Vantaanjokeen taimenen kannalta tärkeän koskialueen kohdalla. Linnanojassa ei ole tehty taimeninventointia, mutta on mahdollista, että siinä esiintyy taimenta. Myös Palojoessa esiintyy taimenta etenkin Männistönojan laskukohdan lähistöllä, ja joessa on tehty kalastoon liittyviä kunnostuksia. Myös Männistönoja on mahdollinen taimenpuro. Taimenta ei ole mainittu arviointiohjelmassa. Hankkeen vaikutukset taimeneen tulee tunnistaa ja arvioida, ja taimenen mahdollinen esiintyminen Linnanojassa ja Männistönojassa selvittää.

Lähialueen asukkaat ovat havainneet Linnanojassa simpukoita. Linnanojan pohjaeliöstö tulee selvittää vaikutusten arviointia varten. Simpukoiden osalta tulisi tehdä lajinmääritys ja selvittää, esiintyykö Linnanojassa suojeltua vuollejokisimpukkaa

Hankealueella voi esiintyä vesilain 2. luvun 11 §:n suojelemia pienvesiä. Niiden esiintyminen tulee selvittää maastossa.

YVA-ohjelmassa on arvioitu pintaveteen kohdistuvien vaikutusten ulottuvan enintään yhden kilometrin etäisyydelle hankealueen reunasta. Valittua vaikutusalueen rajausta tulee perustella tarkemmin arviointiselostuksessa ja tulee huomioida, että eri vaikutusten osalta vaikutusalue voi olla erilainen. Virtavesien osalta yksi kilometri vaikuttaa lyhyeltä etäisyydeltä.

YVA-ohjelmassa (s.36) todetaan Linnanojan osalta seuraavaa: "mikäli Linnanoja osoittautuu noroksi ja siihen on tarkoitus laskea louhinta-alueen poistovesiä, arvioidaan vaikutukset veden laatuun ja biologisiin tekijöihin (pohjaeläimet, kalasto, päällykslevästö) tarkemmin mahdollisessa lupavaiheessa." Luonnontilaiseen noroon kohdistuvat vaikutukset voivat vaikutuskohteen herkkyyden vuoksi olla merkittäviäkin. Jotta ympäristövaikutusten arvioinnissa voidaan arvioida kattavasti hankkeen vaikutuksia, tulee vaikutukset Linnanojan noroon ja sen mahdolliseen kalastoon arvioida jo YVA-vaiheessa. Mikäli hankealueelta lasketaan vesiä Männistönojaan, tulee vaikutukset arvioida myös sen osalta.

Kasvit ja eläimet

Hankealue sijoittuu Nurmijärven ekologisten yhteyksien selvityksessä (Enviro 2014) tunnistetulle metsäluonnon ydinalueelle. Hankkeen vaikutukset metsäluonnon ydinalueeseen ja eläinten kulkuyhteyksiin tulee arvioida. Kyseinen metsäluonnon ydinalue muodostaa osan pidemmästä, lounas-luoteissuuntaisesta ekologisesta kulkuyhteydestä. Arvioinnissa tulee arvioida yhteyden merkitystä laajemmin ja selvittää, mitkä ovat korvaavat yhteydet, jos ydinalueen kautta kulkeva yhteys heikkenee tai katkeaa. Nurmijärven ekologisten yhteyksien selvityksen perusteella hankealueen kohdalla ollut tien 45 kanssa risteävä yhteys. Mikäli yhteys heikkenee tai katkeaa, eläimet voivat siirtyä ylittämään tietä jostain muualta. Tällä voi olla vaikutuksia liikenneturvallisuuteen.

Nurmijärven kunnan alueella avokallioalueilla esiintyy kalliosinisiipeä. Mikäli ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä ei selvitetä kalliosinisiiven esiintymistä, tulee tämä perustella selkeästi raportissa.

Rakennettu ympäristö ja maisema

Maisemavaikutusten arvioinnin esitystavan tulee olla mahdollisim-

man havainnollinen. Arvioinnissa on syytä esittää näkemäalueet hankealueelle eri suunnista esim. näkymäakseleina. Maisemavaikutusten osalta on esitettävä lisäksi poikkileikkauskuvia eri suunnista, jotta voidaan myös niiden avulla arvioida maisemavaikutuksia.

Arviointiohjelmassa ei ole tunnistettu ympäröivän alueen muita rakennusperintökohteita kuin Raalan kartano. Nurmijärven kunnan alueella on tehty koko kunnan kattava rakennusperintöselvitys.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Arviointiohjelmassa ei ole tunnistettu muita hankkeita tai suunnitelmia, joiden kanssa hankkeella voisi olla yhteysvaikutuksia. Nukarin alueella on vireillä Kreate Oy:n kallion louhintahanke, jonka ympäristölupa ja maa-ainesluvasta tehdyt valitukset ovat korkeimman hallinto-oikeuden tutkittavina. Hankkeen hulevedet johdetaan Vantaanjokeen, joten hankkeiden yhteisvaikutukset tulee arvioida.

Muuta

Hankkeen kesto vaihtoehtojen VE1 mukaisesti on noin 10 – 15 vuotta ja VE 2 mukaisesti ilmeisesti noin 40 vuotta. Hankkeen eri vaihtoehtojen kestoajkojen osalta arviointiohjelmassa on ristiriitaista tietoa.

Yhteenveto

Arviointiohjelmassa on vielä useita puutteita, jotka tulee ottaa huomioon arviointiselostusta laadittaessa.

Pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa tämän pykälän osalta.

Lisätietoja: yleiskaavapäällikkö Anita Pihala, puh. 040 317 2045

Käsittely: Esittelijä muutti päätösesitystään siten, että otsikon "pintavedet" ensimmäisen kappaleen jälkeen lisätään uusi kappale:

"Lähialueen asukkaat ovat havainneet Linnanojassa simpukoita. Linnanojan pohjaeliöstö tulee selvittää vaikutusten arviointia varten. Simpukoiden osalta tulisi tehdä lajinmääritys ja selvittää, esiintyykö Linnanojassa suojeltua vuollejokisimpukkaa"

Päätös: Muutettu esitys hyväksyttiin.

Päätökseen kuuluu liite nro 1.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.

Kunnanhallitus

§ 220

21.10.2019

Kuntalaissa säädetyllä tavalla 29.10.2019 yleisesti nähtäville laitettavasta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Nurmijärvellä 22.10.2019

Mika Vertainen
pöytäkirjanpitäjä,
vs. kunnansihteeri

Kunnanhallitus 21.10.2019

MUUTOKSENHAKU

1. OIKAISUVAATIMUS

Muutosta §:issä tehtyihin päätöksiin voi hakea Nurmijärven kunnanhallitukselta kirjallisella oikaisuvaatimuksella, joka on toimitettava Nurmijärven kunnanviraston kirjaamoon viimeistään ennen kunnanviraston aukioloajan päättymistä neljäntenätoista (14) päivänä päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä asianosainen ja kunnan jäsen.

§:istä 220 - 227 ei voi tehdä oikaisuvaatimusta, koska a) päätökset koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa tai b) niistä voi tehdä kunnallisvalituksen.

2. VALITUSOSOITUS

Muutosta §:issä tehtyihin päätöksiin voi hakea Helsingin hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella (kunnallisvalitus), joka on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään ennen viraston aukioloajan päättymistä kolmantenakymmenentenä (30) päivänä tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta asianosainen ja kunnan jäsen.

Muutosta §:issä tehtyihin päätöksiin voi hakea Uudenmaan ympäristökeskukselta kirjallisella valituksella (hallintovalitus), joka on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään ennen viraston aukioloajan päättymistä kolmantenakymmenentenä (30) päivänä tiedoksisaannista.

§:istä ei saa valittaa, koska päätöksestä tehdään ensimmäisessä vaiheessa 1. kohdan mukaisesti oikaisuvaatimus.

§:istä 220 - 227 ei saa valittaa, koska päätökset koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

OHJEITA MUUTOKSENHAUSTA

Oikaisuvaatimus-/valituskirjelmä

Oikaisuvaatimus/valitus on tehtävä kirjallisesti ja siinä on ilmoitettava:

- 1) valittajan nimi, ammatti ja postiosoite (asiamiehen osalta vastaavat tiedot);
- 2) päätös, johon haetaan muutosta;
- 3) miltä osin päätökseen haetaan muutosta ja muutos, jota siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- 4) muutosvaatimuksen perusteet.

Kirjelmä on vaatimuksen tekijän itsensä tai hänen valtuuttamansa asiamiehen allekirjoitettava ja siihen on liitettävä päätös, johon haetaan muutosta sekä selvitys siitä, mistä päivästä oikaisuvaatimuksen/valituksen tekemisen aika seuraavassa todetun mukaisesti lasketaan.

Oikaisuvaatimus-/valitusaika

Oikaisuvaatimus- ja valitusaika lasketaan tiedoksisaannista.

Asianosaiselle (se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa) lähetetään päätöstä koskeva pöytäkirjanote erikseen tiedoksi kirjeellä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksensä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. **Kunnan jäsenen** katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on asetettu nähtäville yleiseen tietoverkkoon eli kunnan kotisivuille.

Oikaisuvaatimuksen/valituksen toimittaminen muutoksenhakuviranomaiselle

Oikaisuvaatimus- tai valituskirjelmä on muutoksenhakijan itsensä tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava taikka postitse tai sähköpostina lähetettävä oikaisuvaatimus- tai valitusviranomaisen kirjaamoon ennen valitusajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksut

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksu 1.1.2019 lukien on 2 050 euroa.

Jos markkinaoikeudessa käsiteltävässä julkisia hankintoja koskevassa asiassa hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, oikeudenkäyntimaksu on 4 100 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, maksu on 6 140 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu on 510 euroa.

Muutoksenhakuviranomaisten osoitteet:

Nurmijärven kunnanhallitus

Käyntiosoite: Keskustie 2, 01900 Nurmijärvi

Postiosoite: PL 37, 01901 Nurmijärvi

Sähköposti: kunta(at)nurmijarvi.fi

Helsingin hallinto-oikeus

Katuosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Sähköposti: helsinki.hao(at)oikeus.fi

Markkinaoikeus

Katuosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Sähköposti: markkinaoikeus(at)oikeus.fi

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

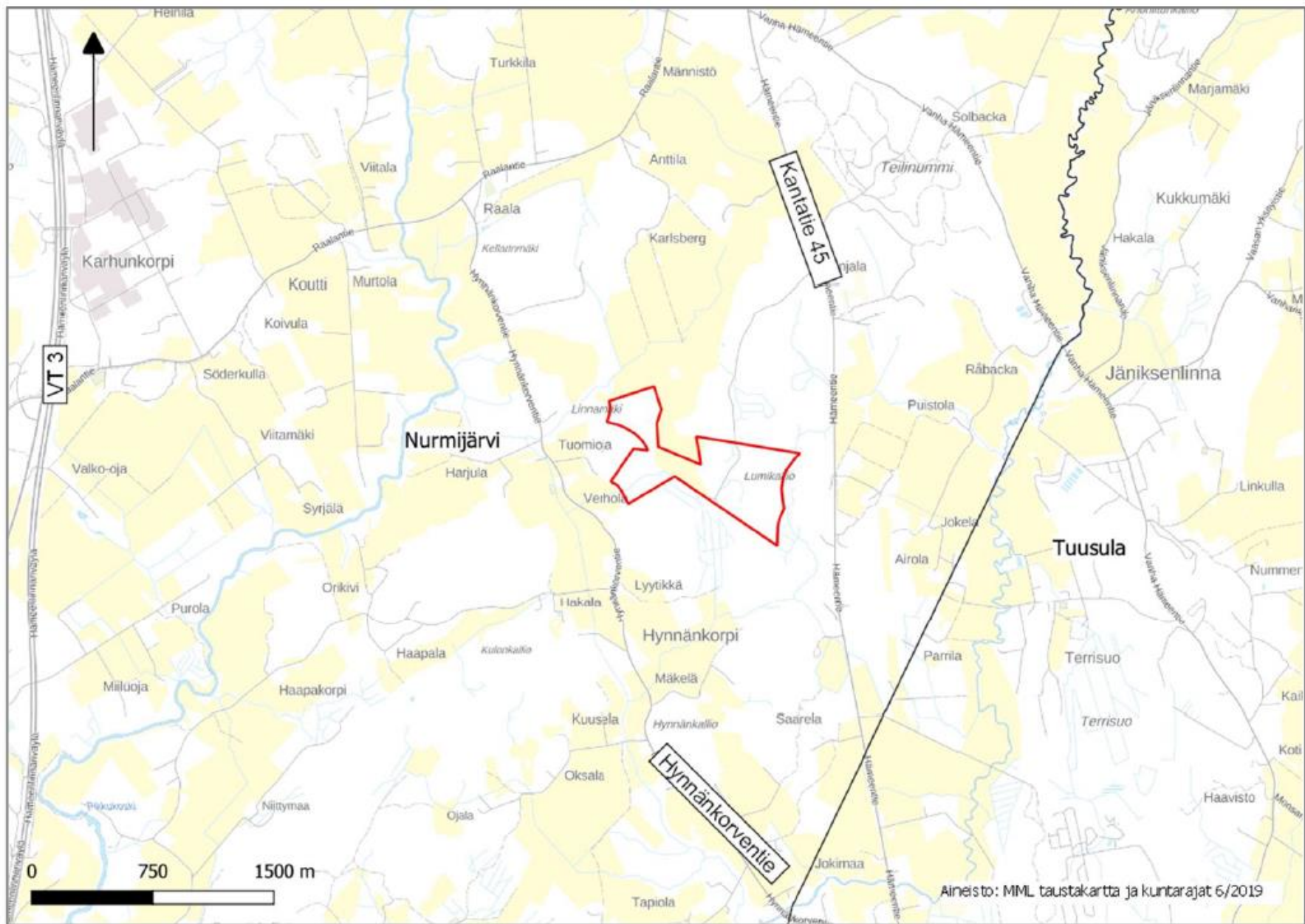
Katuosoite: Asemapäällikönkatu 14, 00520 Helsinki

Postiosoite: PL 36, 00521 Helsinki

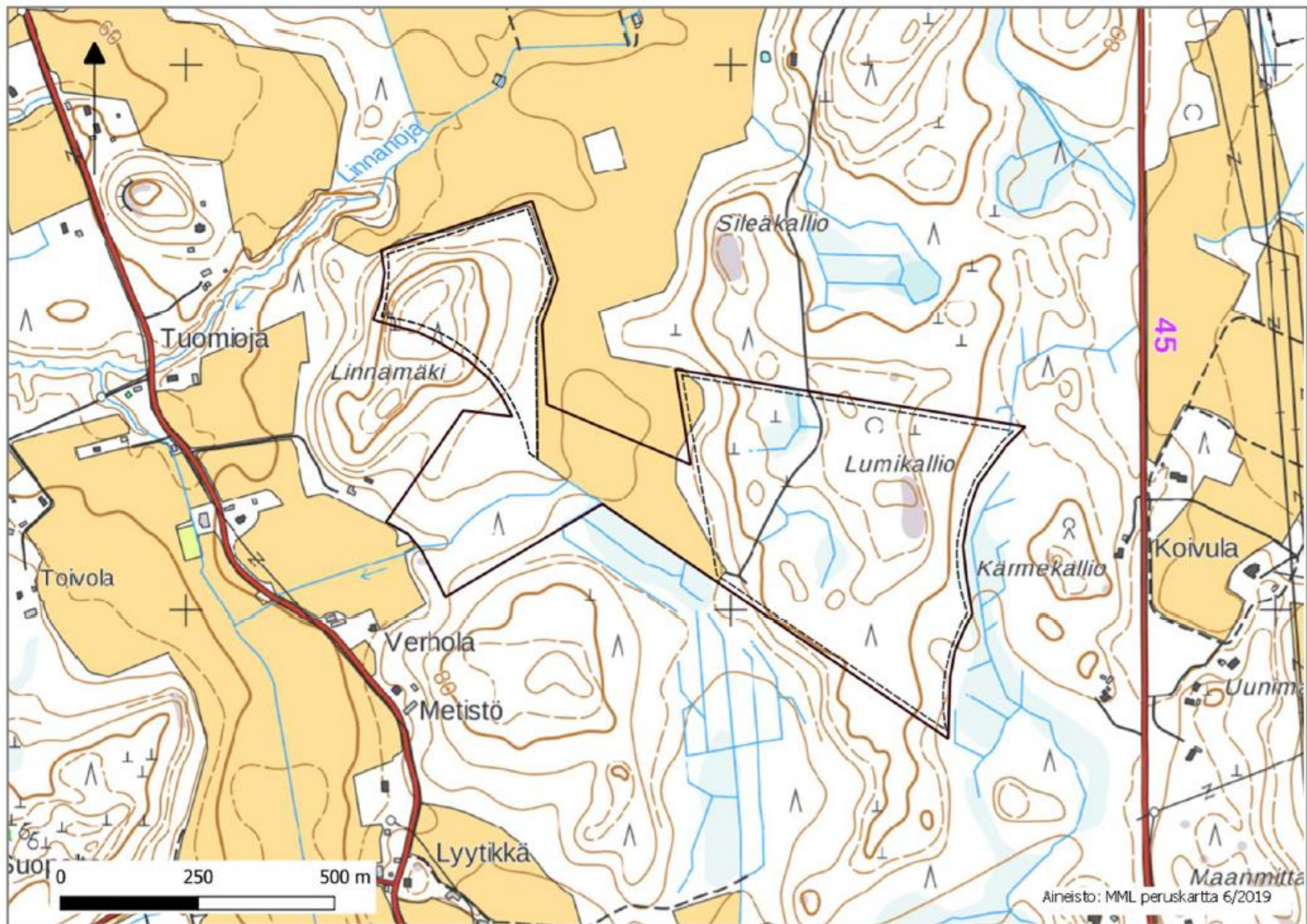
Sähköposti: kirjaamo.uusimaa(at)ely-keskus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

(Korkein hallinto-oikeus, Helsingin hallinto-oikeus, Vaasan hallinto-oikeus, Markkinaoikeus ja Vakuutusosasto).

Hankealueen sijainti.
Hankealue merkitty
punaisella.

Kaivualueiden rajaukset
mustilla katkoviivoilla ja
koko hankealueen
rajaus yhtenäisellä
viivalla

Uudenmaan ELY

Viite UDELY/4370/2019, Nukarin kiviainesYVA.

Louhintahiekka Oy:n Nukarin kiviainesalueen ympäristövaikutusten arviointi ohjelma

Lausuntona YVA ohjelmasta Keski-Uudenmaan ympäristökeskus esittää:

Hankkeen vaikutusalue Vantaanjoessa ja Palojoessa

Hankealue sijoittuu vedenjakaja-alueelle, josta vesiä purkautuu kolmelle eri valuma-alueelle. Kaksi valuma-alueista on Palojoen valuma-alueella ja yksi Vantaanjoen valuma-alueella. Sen lisäksi että Vantaanjoen vesistö on vuolejokisimpukan merkittävin esiintymä Suomessa, on se yksi tärkeimmistä Suomenlahteen laskevista äärimmäisen uhanalaisen meritaimenen elin- ja lisääntymisalueista.

Hankkeen vaikutusalueella Vantaanjoessa on Myllykosken ekologisesti ja virkistyskäytöllisesti erittäin arvokas koskialue. Koskialueet on kunnostettu 1980-1990-luvuilla Uudenmaan ympäristökeskuksen toimesta. Koskia on viimeksi kunnostettu vuonna 2016, kun Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys toteutti kutusoraikon koskialueelle. Alueella tehdyissä sähkökoekalastuksissa on todettu elinvoimainen luontaisesti lisääntyvä taimenkanta (sähkökoekalastusrekisteri).

Lohikalojen suotuista lisääntymiskehitystä koskialueella lisää alueen veden laadun paraneminen Nurmijärven kirkonkylä puhdistamon toiminnan tehostuessa lähivuosina tarkistetun ympäristöluvan myötä. On myös mahdollista, että puhdistamo toiminta päättyy lähitulevaisuudessa.

Linnanojan purkukohdassa Vantaanjoessa on maastokartassa koskialue, jonka soveltuvuudesta toimia lohikalojen lisääntymisalueena ja muista luontoarvoista ei ole tietoa.

Myös Palojoki on merkittävä taimenen lisääntymisalue. Vuoden 2019 sähkökoekalastuksissa taimenia on tavattu koko Palojoen matkalla. Suurin taimentiheys oli Ranninkonmäen koskialueella, jonne hankealueelta laskeva Männistönoja purkaa vetensä. Palojokeen on tehty useita kalataloudellisia kunnostuksia mm. Virta-

vesien hoitoyhdistyksen toimesta, ja aivan Männistönojan purkualueella sijaitsee lohikalojen lisääntymiseen soveltuva soraikko.

Vaikutukset vesiluontoon

Linnanojassa, Männistönojassa ja Vantaanjoessa Linnanojan kohdan koskialueella ei ole tehty sähkökoekalastuksia. Kohteiden sijainti ja Linnanojan ja Männistönojan uomaprofiili huomioon ottaen on mahdollista, että niissä esiintyy meritaimenta. Tämän johdosta kaikissa kohteissa tulee toteuttaa lohikalojen elinympäristöinventointi ja sähkökoekalastus sekä arvioida niiden ekologista tilaa ylipäättäen.

Myös Männistönojan osalta tulee arvioida, onko sen uoma vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen noro. Arvioinnissa tulee huomioida, että vesilaki suojelee myös aikanaan perattuja uomia, mikäli niiden luonnontila on palautunut. Männistönojan ja Linnanojan uomissa ja niiden välittömässä lähiympäristössä tulee toteuttaa luontoselvitykset, joissa selvitetään kasvillisuus, luontotyytit ja uhanalaiset lajit. Vaikutusten arviointiin tulee sisällyttää myös selvitys siitä, vaarantaako hanke uomien mahdollisen luonnontilan. Kummankin uoman valuma-alue tulee määrittää. Hankkeen vaikutuksia vesitaseen muuttumisen ja kuormituksen lisääntymisen kautta uomien luontoarvoihin tulee arvioida.

Vesistökuormitus

Linnanojan ja Männistönojan tilaa ei ole arvioitu aineistojen puutteen takia, eikä esitetty yksi näytteenottokerta ole riittävä niiden tilan arvioimiseksi. Vaikutusten arvioimiseksi tulee tilan arviointi tehdä erillisen näytteenottosuunnitelmaan perustuen. Näytteenottosuunnitelman tulee heijastaa hankealueelle sijoittuva toimintaa ts. valita seurattavat parametrit toimintojen mukaan. Tulee myös esittää arvio, ovat Vantaanjoen ja Palojoen yhteistarkkailun parametrit riittävät kyseisen toiminnan vaikutusten arvioimiseksi. Tarvittaessa lähtötietoja veden laadusta Vantaanjoessa ja Palojoessa tulee täydentää. Hankealueelta itään laskevien ojien vesistökuormitus tulee myös huomioida vaikutusten arvioinnissa.

Hankealueen vesien hallinta

Vantaanjoen ja Palojoen sivu-uomat ovat yleisesti hyvin eroosioherkkiä, joten hankealueen hulevesien hallinnan suunnittelun lähtökohtana tulee olla eroosion estäminen Linnanojassa ja Männistönojassa sekä niiden vesitaseen säilyttäminen nykyisellään. Hankealueen sijainti herkkien pienvesien ja koskialueiden yläpuolella edellyttää määrän lisäksi hulevesien laadullista hallintaa. Perinteiset allasratkaisut eivät riitä turvaamaan riittävää puhdistustulosta vastaanottavassa vesistössä.

Vaikutukset pohjaveden virtaukseen ja kaivojen antoisuuksiin

Pohjavesiolosuhteiden kuvaus perustuu maaperätietojen karttatulkintaan. Kuvauksen täsmentämiseksi alueella on tarve pohjavesitutkimukselle, jonka yhteydessä alueelle asennettaisiin useita pohjaveden havaintoputkia. Tällöin saadaan tietoa myös vettä johtavien kerrosten paksuuksista, niiden vedenläpäisevyydestä ja pohjaveden varastoitumisesta maakerrokseen. Kaivokartoitukseen on syytä lisä-

tä pohjaveden pinnankorkeuden mittauksia ainakin valikoiduista toiminnan vaikutusalueella olevista kaivoista. Havaintoputkien ja kaivojen pinnankorkeuden mittauksilla saadaan käsitys pohjaveden varastoitumisesta ja virtauksesta.

Kallioperän heikkousvyöhykkeiden sijainnin ja hydraulisten yhteyksien selvittäminen on erityisen tärkeää vaihtoehdon VE2:n vaikutusarvioinnin kannalta, jossa kalliota louhitaan pohjaveden pinnan alapuolelle. Nyt arviointiohjelmasta puuttuvat tiedot hankealueella ja sen lähiympäristössä sijaitsevista kallioperän heikkousvyöhykkeistä. Kallioperän heikkousvyöhykkeet ja rikkonaisen kallioperän hydrauliset yhteydet hankealueella ja sen läheisyydessä olisi syytä selvittää jo ohjelmaa laadittaessa.

Kuten YVA-arviointiohjelmassa mainitaan, hankkeen vaikutusalueella saattaa esiintyä vesilain mukaisia lähteitä tai lähdepuroja. Alueella tulee suorittaa lähdekartoitus ja tehdä lähteiden purkautumisalueen uomissa virtaamamittauksia, joiden avulla voitaisiin arvioida toiminnan vaikutusta vesitaseeseen.

Vaikutukset pohjaveden laatuun

Hankealueella tullaan suunnitelman mukaan käsittelemään purkujätteitä, jotka voivat sisältävät terveydelle haitallisia aineita ja yhdisteitä. Lisäksi betonimateriaaleista vapautuu mm. sulfaattia, kalsiumia ja raskasmetalleja. Pohjaveden laatua onkin syytä tutkia jo ennen hankkeen käynnistymistä riittävän laajalla analyysivalikoimalla sekä talousvesikaivoista että pohjaveden havaintoputkista.

KESKI-UUDENMAAN YMPÄRISTÖKESKUS

Tapio Reijonen
ympäristönsuojelupäällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 408

Louhintahiekka Oy, Nukarin kiviainesten ottoalue ja pilaantumattomien maa-ainesten loppusijoitus, hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma,lausunto

TUUDno-2019-1916

Valmistelija / lisätiedot:
Sakari Eskelinen

Lausuntopyyntö

Uudenmaan ELY -keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue pyytää kunnan lausuntoa Louhintahiekka Oy:n Nurmijärvellä sijaitsevan Nukarin kiviainesten ottoaluetta ja pilaantumattomien maa-ainesten loppusijoitusta koskevan hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. Lausunto pyydetään toimittamaan 21.10.2019 mennessä

Hanke

Hankealue sijoittuu Nurmijärven kunnan koillisosaan kantatie 45:n varrelle, Raalan kylään Hämeentien ja Hynnäkorventien väliselle alueelle. Hankkeen tarkoituksena on perustaa kiviaineksen ottoalue, jota käytetään myös pilaantumattomien maa-ainesten loppusijoitukseen. Hankkeeseen sovelletaan YVA-menettelyä, koska suunniteltu otettava kiviaineksen määrä ylittää 200 000 m³ ktr vuodessa ja läjitettävän pilaantumattoman maa-aineksen määrä ylittää 50 000 t vuodessa. Hankealueelle tulee kaksi erillistä kaivualuetta, Linnamäki ja Lumikallio, joiden välille tulee varastokentät ja tukitoiminoja. Hankkeen tarkoitus on tuottaa Louhintahiekka Oy:n rakennustoimintaan tarvittava kiviaines sekä osoittaa paikka rakennustoiminnassa syntyvien pilaantumattomien ylijäämämaiden loppusijoitukselle. Lisäksi hankkeen tarkoituksena on mahdollistaa rakennustoiminnassa syntyvien jätteiden ja materiaalien, kuten purkubetonin ja kantojen, käsittely uudelleenkäyttöä varten. Tavoitteena on vähentää rakennustoiminnassa syntyvän jätteen määrää. YVA-menettelyssä tarkasteltavia hankevaihtoehtoja on kolme, vaihtoehto 0 (VE0), vaihtoehto 1 (VE1) ja vaihtoehto 2 (VE2). Mahdollisten lisätoimintojen mukaisesti vaihtoehdot VE1 ja VE2 on jaettu alavaihtoehtoihin. Vaihtoehdossa VE0 kohteen maankäyttöön ei tule muutoksia. Vaihtoehdossa VE1 maa-ainesta otetaan hieman nykyisen pellon pinnan yläpuolelle eli Linnamäen alueella tasoon +73 m mpy ja Lumikallion alueella tasoon +80 m mpy. Vaihtoehdossa VE1 kiviaineksen ottamista tehdään sellaiselle tasolle, jossa hankealueelle tulevat vedet voidaan ohjata painovoimaisesti ojiin. Vaihtoehdossa VE2 maa-ainesten ottaminen ulotetaan ympäröivän maan pinnan alapuolelle Linnamäen alueella tasoon +60 m mpy ja Lumikallion alueella tasoon +50 m mpy. Vaihtoehdossa VE2 kallion louhinta ulottuu pohjaveden pinnan alapuolelle. Hankkeen lopussa kaivualueet on täytetty pilaantumattomalla maa-aineksella nykyiseen korkotasoon asti ja jälkihoidettu. Hankkeen kesto vaihtoehdon VE1 mukaisesti on noin 10-15 vuotta ja vaihtoehdon VE2 mukaisesti noin 40 vuotta.

Ennakkoneuvottelu

YVA-menettelyä koskeva ennakkoneuvottelu pidettiin 10.5.2019 ELY -keskuksen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

tiloissa. Paikalla olivat myös Nurmijärven kunnan, Tuusulan kunnan ja Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen edustajat. Tuusulan näkökulmasta tärkeäksi katsottiin erityisesti liikennevaikutusten arvioinnin järjestäminen.

Liikennevaikutusten arviointi

Hankealue sijoittuu kantatien 45 (Hämeentie) läheisyyteen tien länsipuolelle, ja etäisyys Hämeentiehen on yli 300 m. Hankealueen länsipuolella kulkee yhdystie 11480 (Hynnänkorventie). Hankealueen sijainti ja mahdolliset liittymät (A-C) on esitetty yleispiirteisesti kuvassa 17 YVA -ohjelman sivulla 27.

Hämeentie on hankealueen kohdalla luokiteltu seudullisesti merkittäväksi tiejaksoksi Väyläviraston selvityksessä Helsingin seudun tieverkon luokitus ja palvelutasotavoitteet (Liikennevirasto 58/2018). Selvityksen mukaan tiejaksolla ei ole nykytilanteessa palvelutasopuutteita liikenneturvallisuudessa, häiriöherkkyydessä, matka-ajan ennakoitavuudessa, nopeustasossa tai liikenteen sujuvuudessa. Selvityksessä tehtyjen tarkastelujen mukaan palvelutasopuutteita ei ennusteta olevan myöskään MAL suunnitelmaluonnoksen (8.10.2018) mukaisessa ennustetilanteessa 2030. Liikennemäärät alueen maantieverkolla ovat: Hämeentiellä 7700 ajon/vrk (raskaiden ajoneuvojen osuus noin 10%) ja Hynnänkorventiellä 300 ajon/vrk (raskaiden ajoneuvojen osuus noin 5%). Nopeusrajoitukset alueen maantieverkolla ovat: Hämeentiellä 80 km/h ja Hynnänkorventiellä 60 km/h.

Hankealueen liikennöinti on suunniteltu tapahtumaan joko Hämeentieltä (YVA-ohjelman sivun 27 kuvassa 17 liittymä A, liittymän paikka tieosoitejärjestelmässä on noin 45/7/5140) tai Hynnänkorventieltä (kuvassa 17 liittymä C, liittymän paikka tieosoitejärjestelmässä on noin 11480/1/4150). Kolmas vaihtoehto on liikennöinti molemmista liittymistä esimerkiksi niin, että alueelle tuleva liikenne käyttää Hynnänkorventien liittymää ja alueelta poistuva liikenne Hämeentien liittymää.

Molemmat alueen maantiet ovat päällystettyjä teitä. Hämeentien päällyste on asfalttibetoni (AB) ja Hynnänkorventien päällyste pehmeä asfalttibetoni (PAB).

Hankealueen läheisyydessä Hämeentiellä on linja-autopysäkit liittymävaihtoehto A:n yhteydessä.

Hankealueen läheisyydessä Hämeentien ja Hynnänkorventien maanteiden yhteyteen ei ole toteutettu jalankulun ja pyöräilyn väyliä, vaan jalankulkijat ja pyöräilijät liikkuvat maantien pientareella. Nurmijärven kevyen liikenteen verkoston ja ulkoilureitistön suunnitelmassa on vuonna 2010 kartoitettu merkittävimpiä Nurmijärven alueen jalankulun ja pyöräilyn reittejä ja yhteystarpeita. Suunnitelmassa ei ole esitetty suunnitellun maa-ainesten ottoalueen läheisyyteen Hämeentielle ja Hynnänkorventielle reittejä tai yhteystarpeita. Uudenmaan ELY-keskuksen kevyen liikenteen tarveselvityksessä vuodelta 2013 ei ole esitetty hankealueen läheisyyteen lähiaikoina toteutettavia hankkeita.

Nurmijärven alueen koululaisten reittien turvallisuutta on arvioitu ELY-keskuksen toimesta KOULULIITU -menetelmällä vuonna 2015. Hämeentie suunnittelun alueen läheisyydessä on selvityksessä todettu koululaisille erittäin vaaralliseksi tieosuudeksi, joka on vaarallinen myös yläkouluikäisille lapsille. Hynnänkorventie on arvioitu alimman riskiluokan tieksi, jonka ei pitäisi olla vaarallinen nuorimmillekaan koululaisille (kuva 18 sivulla 28).

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hämeentiellä liittymävaihtoehto A:n läheisyydessä (500 m liittymästä molempiin suuntiin) on viime vuosina (2014-2018) tapahtunut Väyläviraston onnettomuustietojen (poliisin tietoon tulleet onnettomuudet) mukaan yhteensä 13 liikenneonnettomuutta, joista yksi on ollut peräänajo-onnettomuus, yksi suistumisonnettomuus ja muut hirvi- ja peuraonnettomuuksia. Onnettomuuksissa ei ole loukkaantunut tai kuollut ihmisiä. Hynnäkorventiellä liittymävaihtoehto C:n läheisyydessä ei ole tapahtunut viime vuosina poliisin tietoon tulleita liikenneonnettomuuksia.

Sivulla 29 kuvassa 19 on esitetty liikenneonnettomuuksien kasautumat Nurmijärven pohjoisosassa (tarkastelujakso 2013-2017) Destian iLiitu järjestelmästä. Onnettomuuskasautumapiirakkana esitetään kohteet, joissa on tapahtunut viiden vuoden tarkastelujakson aikana 1) vähintään yksi kuolemaan johtanut onnettomuus (punainen) tai 2) vähintään kaksi loukkaantumiseen johtanutta onnettomuutta (sininen) tai 3) yhteensä vähintään viisi onnettomuutta (keltainen). Hankealueen läheisyydessä, noin 700 m liittymävaihtoehto A:sta pohjoisen suuntaan on omaisuusvahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien kasautumapiste.

Toiminnan aloitus on suunniteltu vuodelle 2021, jolloin hankealueelle toteutetaan varastoalue ja aloitetaan maa-ainesten ottaminen (ottomäärä alustavasti 100 000 m³kr). Tämän jälkeen toiminta-ajan loppuun saakka (vuosiin 2030-2060 asti) alueella tapahtuu maa-ainesten ottoa noin 200 000 m³kr/v, ylijäämämaan vastaanottoa noin 150 000 m³kr/v. Toiminnanharjoittaja on arvioinut, että suunnitellulla maa-ainesten otto- ja vastaanottomäärillä alueelle tapahtuva liikenne olisi 60 ajoneuvoa/vrk. Vuosittaiset ajoneuvomäärät ovat samaa luokkaa molemmissa vaihtoehdoissa VE1 ja VE2.

Liikennevaikutukset arvioidaan kolmelle liikennöintivaihtoehdolle:

- liikennöinti Hämeentieltä liittymän A kautta
- liikennöinti Hynnäkorventielle liittymän C kautta
- liikennöinti molempien liittymien kautta

Liikennevaikutusten osalta arvioidaan vaikutuksia liikenteen sujuvuuteen, liittymien toimivuuteen, liikenteen turvallisuuteen ja liikennepäästöihin. Lisäksi arvioidaan liikenteen vaikutuksia viihtyvyyteen ja meluun.

Kunnanhallituksen lausunto

Kunnanhallitus katsoo, että vaikka YVA-menettelyn kohteena oleva Louhintahiekka Oy:n Nurmijärven Nukarin kiviainesten ottoaluetta ja pilaantumattomien maa-ainesten loppusijoitusta koskeva hanke ei sijoitu kunnan alueelle, on silti tärkeää arvioida hankkeen vaikutukset kattavasti myös Tuusulan kannalta. Ennakkotarkastelun perusteella etenkin hankkeen liikennevaikutuksia on syytä arvioida Tuusulan näkökulmasta.

Kunnanhallitus toteaa, että YVA -ohjelman sivuilla 27 -29 esitettyä liikenteen lähtötietoja ja sivuilla 30-32 arvioitaviksi esitettyjä liikennevaikutuksia tulee viimeistään arviointiselostuksen yhteydessä eritellä tarkemmin Tuusulan näkökulmasta.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että on otettava huomioon Tuusulan yleiskaavaan liittyvät liikenne-ennusteet sekä Keski-Uudenmaan logistiikan poikittaisyhteyden liikenneverkolliset vaikutukset sekä ko. väylän vaikutukset liikenteen suuntautumiseen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

ja liikennemääriin. Kuten myös Helsingin seudulla laaditut (MAL-työ) liikenne-ennusteet väyläverkon osalta. Kunnanhallitus arvioi, että tällä alueella liikenteen yleisten kasvukertoimien perusteella tehtävät tarkastelut ovat helposti epäluotettavia, jos ei oteta huomioon vaikutusalueen kuntien ja kaupunkien maankäyttösuunnitelmia ja niiden perusteella laadittuja liikenne-ennusteita – jotka usein ennakoivat selvästi voimakkaampaa liikenteen kasvua.

Kunnanhallitus katsoo, että Tuusulan kannalta keskeiset kantatien 45 käytävässä ongelmallisesti kuormittuvat liittymät ovat Hyrylässä (Koskenmäki, Hyrylän eteläinen kiertoliittymä ja Tuusulanväylän käytävän liikennevalo-ohjatut liittymät), joten tarkastelualue tulisi olla sellainen, että nämä liittymät ovat mukana. Tämä edellyttää todennäköisesti seudun liikennemallin soveltamista arvioinnissa ja kivenottoalueen liikenteen suuntautumisen arviointia ja sijoittelua Helsingin seudun liikennemalliin. Mikäli Keski-Uudenmaan poikittainen logistiikkayhteys (Tuusulassa sijoittuu Vanhankylän koulutien käytävään) otetaan tarkastelussa huomioon (kuten tietysti tulevana verkollisena muutoksena pitäisi), myös Vähänummentien käytävän kuormittuneet liittymät Järvenpäässä tulisi olla mukana liikenteellisten vaikutusten arvioinnissa.

Lisäksi kunnanhallitus katsoo, että yleissuunnittelussa oleva Keski-Uudenmaan logistiikan poikittaisyhteys on tärkeä sisällyttää arviointiin. Tällä hetkellä se ei ole ohjelmassa edes mainintana mukana.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi YVA-ohjelman
- hyväksyä perusteluosan mukaisen lausunnon Uudenmaan ELY -keskukselle toimitettavaksi
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Uudenmaan ELY-keskus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tiedoksianto asianosaiselle

Lähetetty tiedoksi sähköpostilla (Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa § 19) 22.10.2019.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§408

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PL 36
00521 Helsinki
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Viite: LOUHINTAHIEKKA OY, YVA ARVIOINTIOHJELMA; UDELY/4370/2019

Asia: LAUSUNTO

Hankealue sijoittuu Nurmijärven kunnan koillisosaan kantatie 45:n varrelle, Raalan kylään Hämeentien ja Hynnänkorventien väliselle alueelle. Hankkeen tarkoituksena on perustaa kiviaineksen ottoalue, jota käytetään myös pilaantumattomien maa-ainesten loppusijoitukseen. Hankkeeseen sovelletaan YVA-menettelyä, koska suunniteltu otettava kiviaineksen määrä ylittää 200 000 m³ ktr vuodessa ja läjitettävän pilaantumattoman maa-aineksen määrä ylittää 50 000 t vuodessa. Hankealueelle tulee kaksi erillistä kaivualuetta, Linnamäki ja Lumikallio, joiden välille tulee varastokentät ja tukitoiminoja.

Hankkeen tarkoitus on tuottaa Louhintahiekka Oy:n rakennustoimintaan tarvittava kiviaines sekä osoittaa paikka rakennustoiminnassa syntyvien pilaantumattomien ylijäämämaiden loppusijoitukselle. Lisäksi hankkeen tarkoituksena on mahdollistaa rakennustoiminnassa syntyvien jätteiden ja materiaalien, kuten purkubetonin ja kantojen, käsittely uudelleenkäyttöä varten. Tavoitteena on vähentää rakennustoiminnassa syntyvän jätteen määrää.

Vaihtoehdossa VE1 maa-ainesta otetaan hieman nykyisen pellon pinnan yläpuolelle eli Linnamäen alueella tasoon +73 m mpy ja Lumikallion alueella tasoon +80 m mpy.

Vaihtoehdossa VE2 maa-ainesten ottaminen ulotetaan ympäröivän maan pinnan alapuolelle Linnamäen alueella tasoon +60 m mpy ja Lumikallion alueella tasoon +50 m mpy. Kallion louhinta ulottuu pohjaveden pinnan alapuolelle. Louhinnan aikana louhosta pidetään kuivana pumpaamalla. Pumpatut vedet ohjataan tarvittaessa laskeutusaltaiden kautta ennen veden laskemista ojiin.

Lisäksi alueelle suunnitellaan asfaltin ja betonin valmistusta. Hankkeen lopussa kaivalueet täytetään pilaantumattomalla maa-aineksella nykyiseen korkotasoon asti. Hankkeen kestoajaksi on arvioitu jopa 40 vuotta.

Hanke-alueen itäpuolella, lähimmillään noin 750 metrin etäisyydellä sijaitsee Päijänne-tunneli. Päijännetunneli (noin pl 25 500) kulkee noin 50 metrin syvyydellä maanpinnasta, noin tasolla + 10 m mpy.

Päijännetunneli on pääkaupunkiseudun kuntien muodostaman yhtiön omistama raakavesitunneli. Tunnelia pitkin johdettavasta raakavedestä valmistetaan talousvesi noin 1,3 miljoonalle ihmiselle ja pääkaupunkiseudun teollisuudelle.

Normaalioloissa tunnelissa virtaavan veden painetaso on +42. Lähinnä suunniteltua louhinta-alueita olevassa Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:n havaintoputkessa 107 (Terrisuontien varrella) pohjaveden pinta on vaihdellut seurannan ajan (vuosina 2000-2018) välillä + 58,27 – 60,87 m mpy. Vuoden 2018 aikana pohjaveden pinta on vaihdellut välillä noin + 58,74+ 59,56 m mpy.

Suunniteltu toiminta ei sijaitse Päijännetunnelin ympärille määritellyllä suoja-alueella. Kuitenkin on huomioitava, että Päijännetunnelin ympäristössä, hankealueen kohdalla on

kallioperässä todettu lähes pohjois - eteläsuuntaista rakoilua, joka on paikoin tiheää. Myös ko. rakosuuntaa leikkaavia rakoja esiintyy yleisesti, sekä myös loiva-asentoista rakoilua. Alueella todettu rakoilu on osittain avointa, jolloin yhteydet saattavat olla laaja-alaisia.

Päijännetunneli kerää Terrisuon – Raalan alueella pohjavettä ympäristöstään. Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:llä kokemuksen mukaan tunnelin ja sitä ympäröivän pohjaveden välillä on hyvä hydraulinen yhteys, jolloin pohjaveteen pääsevät mahdolliset haitta-aineet saattavat kulkeutua tunnelin veteen.

Pääkaupunkiseudun Vesi Oy mielestä hankealueen ja Päijännetunnelin välisen alueen pohjaveden virtausyhteys tulee selvittää. Ehdotamme alueelle tehtäväksi muutama syvä porakone- tai kallionäytekairaus, joista tehdään kerroksittaiset vesimenekkikokeet, rakoilu- ja ruhjahavainnot sekä reiät videokuvataan. Kallioreikiin asennetaan kalliopohjavesiputket pitkäaikaista seurantaa varten (pohjaveden pinta ja laatu). Tutkimustulokset tulee toimittaa Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:lle tiedoksi. Lisäksi selvitykseen tulisi liittää tiedot muista ympäristön kalliopohjavesiputkista ja niistä saaduista havainnoista.

Öljyn, polttoaineiden ym. muiden mahdollisten maa- ja kallioperään päästöjä aiheuttavien aineiden käsittelyssä tulee huomioida, että kaikki päästöt tulee poistaa välittömästi niiden tapahduttua. Ilkivaltatapauksissa polttoaineen varastointi saattaa aiheuttaa suuren riskin pohjaveden laadulla ja edelleen Päijännetunneliin. Merkittävät päästöt tulee antaa tiedoksi välittömästi Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:lle.

Kiviainesten ottotoimintaa varten tulee laatia pohjaveden ja pintaveden tarkkailuohjelma, joka toimitetaan tiedoksi Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:lle. Tarkkailutiedot tulee vuosittain toimittaa Pääkaupunkiseudun Vesi Oy:lle tiedoksi ja mikäli pohjavesiolosuhteissa tai pintaveden laadussa tai määrässä tapahtuu ennakoimattomia muutoksia, tulee siitä ilmoittaa välittömästi.

PÄÄKAUPUNKISEUDUN VESI OY

Arto Kallio
Toimitusjohtaja

22.10.2019

Uudenmaan ELY-keskukselle

Viitaten lausuntopyyntöönne 23.9.2019 Dnro UUELY/4370/2019

Lausunto Nurmijärven Nukarin kiviainesalueen yva-arviointiohjelmasta

Suomen luonnonsuojeluliiton Nurmijärven Luonto ja Uudenmaan piiri kiittävät lausuntopyynnöstä ja toteavat asiasta seuraavaa.

Hankealue sijoittuu Nurmijärven kunnan koillisosaan, kantatie 45:n varrelle, Raalan kylään Hämeentien ja Hynnänkorventien väliselle alueelle. Hankkeen tarkoituksena perustaa kiviaineksen ottoalue, jota käytetään myös pilaantumattomien maa-ainesten loppusijoitukseen.

Vaihtoehdot

Yvassa tulis olla myös aluellisesti rajattu vaihtoehtovertailu, jossa vain toinen puoli hankkeesta toteutettaisiin eli Linnamäki tai Lumikallio. Vertaa myös ohjelman taulukko 1.

Pinta- ja pohjavesi

Kaivojen ja mahdollisten lähteiden sekä tihkupintojen vedenlaatu on selvitettävä kattavasti. Pintavesien perustila on selvitettävä suhteessa kaikkiin oleellisiin haitta-aineisiin.

Vesivaikutusten rajaaminen yhteen kilometriin on lähtökohtaisesti riittämätöntä.

Jos Linnanoja on noro, sen luontovaikutukset pitää selvittää jo yvassa eikä vasta luvassa, koska se voi vaikuttaa vaihtoehtojen paremmuuteen.

Hankealue sijaitsee Vantaanjoen keskiosan ja Palojoen vesistöalueiden vedenjakajalla. Vantaanjoen pääuoma kuuluu hankealueen kohdalla Vantaanjoen Natura 2000 -alueeseen. Yhtenä perusteena Natura-alueen perustamiselle on joessa esiintyvä luontodirektiivin vuollejokisimpukka, joka on Suomessa uhanalainen ja rauhoitettu. Luontodirektiivin lajeista myös saukkoa esiintyy säännöllisesti Vantaanjoen pääuomassa. Palojoen ekologinen tila on vesienhoidon 2. suunnittelukauden luokittelussa tyydyttävä, mutta kalaston laskennallinen luokka erinomainen.

Yva-selostusta varten on tutkittava kulkeutuuko Vantaaseen, Palojokeen tai pohjaveteen hulevesien tai hankealueen poistovesien mukana haitallisia aineita, jotka ovat lähtöisin hankealueella käsiteltävien rakennustoiminnan jätteiden ja materiaalien käsittelystä ja varastoinnista tai asfaltin ja betonin valmistuksesta.

Hankkeen toteutuessa hankealueelta Vantaan- ja Palojokeen kulkeutuvat vesimäärät voivat kasvaa merkittävästi. Samalla myös kiviaineksenoton ja louhinnan hienoainesta voi kulkeutua jokiin. Molemmissa joissa on luonnonvaraisia lohikalakantoja, joiden kutusorakot ovat vaarassa tukkeutua. Vantaanjokeen kulkeutuva hienoaines voi uhata myös sen vuollejokisimpukkakantaa. Hienon kiviaineksen mahdollinen kulkeutuminen toteutusvaihtoehdoissa Vantaan- ja Palojokeen on tästä syystä tärkeätä selvittää yva-selostukseen.

Hankealue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Hankealuetta lähin pohjavesialue Jäniksenlinna sijaitsee kuitenkin noin 1 km etäisyydellä ja Valkojoen pohjavesialue noin 2 km etäisyydellä hankealueesta. Päijännetunneli sijaitsee hankealueen itäpuolella pohjois-eteläsuuntaisesti noin kilometrin päässä hankealueesta, ja vaikutukset siihen tulee selvittää.

Hanke tulee toteutuessaan vaikuttamaan mahdollisesti merkittävästi alueen pohjavesiin, erityisesti vaihtoehdossa VE2. Hankealueen lähialueen asukkaiden käyttövesi tulee pääosin omista kaivoista, joten hankkeen vaihtoehtojen vaikutus alueen vesihuoltoon sekä läheisiin pohjavesialueisiin tulee tarkoin selvittää. Selvityksien laatuun tulee panostaa, koska yva-konsultin mukaan hankealueelta ei ole käytettävissä valtakunnalliseen korkeusjärjestelmään sidottua tietoa pohjaveden pinnan tasosta.

Kyseessä on kaivoksen kokoluokan hanke, joka voi ulottua pohjaveden alapuolelle. Pohjaveden alapuolelle ja läheisyydessä vaikutukset siihen on selvitettävä huolellisesti. Pohjavedellä pitää olla kattava tarkkailu ja perustilaselvitys kaikissa virataus suunnissa. Kallioperästä tulee selvittää ruhjeet ja heikkous vyöhykkeet sekä niiden vaikutukset. Kallioperän koostumus haitta-aineineen ja liukoisuuksineen eri oloissa on selvitettävä kattavasti koko louhittavalla alueella myöskin syvyys suunnassa. Erityisesti seuraavat asiat on huomioitava ja selvitettävä sekä esitettävä suhteessa myös kaivannaisjäteasetuksen, asbestilainsäädännön, sisäilmaasetuksen, vaarallisten aineiden lainsäädännön ja muihin ympäristösäädösten normeihin:

- rikkipitoisuus ja sulfidipitoisuus kalliossa,
- haponmuodostus ja neutalointipotentiaali
- haitta-aineiden kokonaispitoisuudet ja liukoisuudet happamissa, neutraaleissa ja emäksisiä oloissa:
 - raskasmetallit, REE-aineet, arseeni, rauta, mangaani, alumiini, antimoni sekä suolaionit kuten kloridi, fluoridi, bromidi, kalsium, magnesium, kalium, natrium, litium, cesium ja strontium
 - liukenevan uraanin ja toriumin pitoisuudet sekä tytäraineiden vapautuminen
 - kvartsin, kuituisten ja asbestimineraalien esiintyminen GTK:n tutkimusraportin 127 sisäilma-asetuksen ja työturvallisuusnormien perusteella
 - kiintoaine, orgaaninen hiili, ravinteet hapenkulutus, pH, johtokyky

Vesien puhdistusmenetelmät tulee selvittää käsittäen tulevan ja lähtevän veden koostumuksen kaikkien haitta-aineiden suhteen. Selvityksen on katettava haitta-aineiden leviäminen ja niiden estämistoimet myös pitkien aikojen kuluessa.

Hyötykäyttöön soveltumattomat kivilajit on selvitettävä sekä niiden käsittely myös mahdollisina kaivannaisjätteinä. Alueen läheisyydessä tehdyt malminetsintälöydökset on esitettävä.

Luontotiedot

Hankealueelta ei näytä olevan vanhoja luontotietoja, mikä korostaa luontoselvityksen merkitystä. Vuodet eivät ole veljeksiä, eikä yhdessä kesässä kaikkea olennaista välttämättä löydä. Esimerkiksi pöllöjen käyttäytymiseen vaikuttaa myyrätilanne, eikä niitä hyvänäkään vuonna välttämättä yhdellä kuuntelukerralla löydä.

Erikoista kyllä, ohjelmasta saa käsityksen, että luontoselvityksen maastotyöt olisi tehty jo tänä kesänä. Jos niin on, sen tulosten tai edes niiden yleispiirteisen kuvauksen olisi pitänyt olla jo nyt saatavilla, jotta olisi voitu arvioida sen vaikutuksia vaihtoehtovertailuun ja mahdollisesti tarvittaviin lisäselvityksiin. Luontotyyppiselvityksen tulisi tuottaa tietoa myös metsiköiden luonnontilan asteesta sekä lahopuuston määrästä, jotta olisi mahdollista tunnistaa mahdolliset METSO-, LUTU- tai LAKU-arvot. Hankkeen vaikutusalueella on paikallisten asukkaiden mukaan tehty havaintoja liito-oravasta.

Luontoselvityksessä on hankkeen vaikutukset arvioitava koko vaikutusalueelta sisältäen siten mm. pölyn, melun, hankealueen poistovesien ja hulevesien sekä valaisemisen vaikutusalueet.

Vaikutusten suuruutta ja todennäköisyyttä on tarpeen arvioida myös hankealueen kallioiden osalta. Vähäpuustoiselta kallioalueelta tulisi selvittää ainakin luontodirektiivin suojaamien perhosten mahdollinen esiintyminen. Paikallisilla asukkailla oli käsitys että hankkeen naapurustossa olisi havaittu useita havaintoja kalliosinisiivistä. Se pitäisi tarkistaa haastattelemalla paikallisia perhosharrastajia tai ottamalla yhteyttä SYKEen tai Suomen Perhostutkijain Seuraan.

Hankealue rikkoo ekologisen ydinalueen ja viheryhteyden. Se on merkittävä reitti muun muassa hirvieläimille. Tulee pohtia voiko tämä johtaa vaaraan hirvieläinkolareiden lisääntymisestä lähialueilla. Yva-ohjelmassa on viitattu vuonna 2014 tehtyyn selvitykseen Nurmijärven alueen ekologisista yhteyksistä. Selostuksessa tulee esittää arvio, miten hankkeen toteuttaminen vaikuttaa myös lähiseudun ekologiseen verkostoon.

Melu, värinä ja pöly

Yva-ohjelmassa on mainittu, että hankealuetta lähimmät asuinrakennukset ovat noin 300 m etäisyydellä kaivualueesta ja 70 m etäisyydellä varastokenttäalueesta. Alle 1 km etäisyydellä hankealueesta sijaitsee yhteensä noin 50 asuinkiinteistöä. Arvio asuinkiinteistöjen määrästä on mahdollisesti liian alhainen. Yva-selostuksessa on otettava huomioon kaikki vaikutusalueella sijaitsevat kiinteistöt. Melun ja värinän vaikutukset on selvitettävä 1 kilometrin päähän.

Asutuksen läheisyys on hankkeelle suuri haaste. Melu- ja pölylaskenta on ajateltu tehdä vain vaihtoehdolle 2.2, mikä on haastavin vaihtoehto. Muut niiden vaikutukset on aiottu selvittää vain sanallisesti, mikä ei lähtökohtaisesti ole riittävää. Myös räjähdystärinää tulee arvioida kallioperän kannalta sen suhteen, että voiko se vaurioittaa rakennuksia. Tärinän vaikutuksissa on huomioitava kallio- ja maaperän mahdolliset voimistavat vaikutukset.

Meluselvityksessä täytyy olla meluvaikutukset myös sisätiloihin suhteessa melun sisätilaasetuksen normeihin. Maksimelun tasoa tulee tarkastella suhteessa moottoriradan maksimimelun normeihin sekä räjäytysmelua suhteessa armeijan kovapanosamuntojen 100 dB normeihin (Vaasa HaO:n Yara-päätös).

Melun vaikutukset on selvitettävä myös suhteessa lintujen pesintään.

Liikenne

Toiminnanharjoittaja on arvioinut, että suunnitellulla maa-ainesten otto- ja vastaanottomäärillä alueelle tapahtuva liikenne olisi 60 ajoneuvoa/vrk. Vuosittaiset ajoneuvomäärät ovat samaa luokkaa molemmissa vaihtoehdoissa VE1 ja VE2. Ajoneuvomäärä liikenteen määrän mittarina on sinänsä riittämätön, koska ajoneuvon ympäristövaikutus riippuu merkittävästi sen koosta ja painosta.

Hankkeen aiheuttamasta liikennemäärästä on yva-selostuksessa esitettävä yksityiskohtainen arvio, jossa on mukana myös arvio ajoneuvojen kokonaispainojen jakautumisesta. Yva-selostuksessa on tuotava esille hankkeen aiheuttamat muutokset lähialueen tieverkon liikennemääriin, liikenteen sujuvuuteen, liikenneturvallisuuteen, liikenteen ympäristövaikutuksiin samoin kuin tienpidon kustannuksiin.

Hankkeen seurauksena lähialueen väylille tulevan raskaan liikenteen aiheuttamat värinävaikutukset väylien lähellä sijaitsevilla asuinkiinteistöillä on tärkeää selvittää. Liikenneturvallisuuden osalta on otettava huomioon raskaan ja kevyemmän liikenteen liikkuminen samoilla väylillä. Arviot liikenteen vaikutuksista eri vaihtoehdoissa on tehtävä vaihtoehtojen koko hankeajalta. Hankeajalla tapahtuva muun liikenteen mahdollinen kasvu on arvioissa otettava huomioon.

Aikataulu

Aikatauluun pitää yleisesti ottaen varata mahdollisuus uuteen maastokauteen. Ohjelmavaiheen lausunnoissa kun voi aina tulla jotakin olennaista uutta selvitettävää tai tarkastettavaa esille. Nyt selostus tehtäisiin sydäntalvella kahdessa ja puolessa kuukaudessa.

Sosiaaliset vaikutukset

Louhoshankkeen sosiaaliset vaikutukset on selvitettävä, mukaan lukien viihtyvyys ja virkistyskäyttö. Myös louhoshankkeiden taloudelliset vaikutukset läheisten kiinteistöjen arvoon on selvitettävä.

Yhteisvaikutukset

Hankkeen mahdollisia yhteisvaikutuksia muiden lähiseudun hankkeiden kanssa ei ole esitetty. Selostuksessa tulee ainakin esittää lähiseudun hankkeiden tilanne tai niiden puuttuminen. Pitäisi ainakin tehdä yhteenveto Nurmijärven ja Tuusulan suunnan muista vastaavista hankkeista.

Loppukäyttö

Alueen loppukäyttöä toiminta-ajan jälkeen ja sen vaihtoehtoja ei ole riittävän selkeästi esitetty. Alueelle sijoitettavien maa-aineksien yms. pinta- ja pohjavesivaikutukset on selvitettävä.

Seuranta

Vaikutuksien seurauksia kiinteistö-, luonto- ja virkistysarvoille tulee arvioida kaikilla vaihtoehdoilla sekä hankkeen sulkemisen jälkeen.

Osallistuminen

Osallistumiseen yksi yleisötilaisuus lausuntovaihetta kohti on nykyään hyvin niukkaa. Koska alueen luontoa ja virkistyskäyttöä ei selvästi lähtötilanteessa tunneta tarpeeksi, pitäisi haastatella alueen ihmisiä ja siellä retkeilleitä enemmän.

Lisätietoja

- Nurmijärven Luonnon pj. Jouko Vuoristo, puh. 040 547 3794, jouko.vuoristo@netti.fi
- Vedet ja päästöt: FT Jari Natunen, puh. 040 7713 781, njarit@yahoo.com
- Uudenmaan piirin erityisasiantuntija Tapani Veistola, puh. 0400 615 530, tapani.veistola@sll.fi

NURMIJÄRVEN LUONTO RY

Jouko Vuoristo
puheenjohtaja

Aila Kiiskinen
sihteeri

SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON UUDENMAAN PIIRI RY

Laura Räsänen
puheenjohtaja

Tapani Veistola
erityisasiantuntija